

# „Tejfoggal kőbe mért haraptal?”

Gyermekek az irodalomban, gyermekkor, kamaszkor, felnőtté válás és  
vissza...

Irodalmi háziverseny 1. forduló

Versenyző neve és osztálya:

.....

Leadás: a téli szünet kezdetéig (december 18.) a könyvtárban



Idei versenyünk témája, a *gyermekirodalom* szó nem jó kifejezés, hiszen ez lehet  
gyermekről szóló irodalom, illetve gyermekeknek íródott művek gyűjtőneve.

Nagy hagyományai vannak ennek a hálás témának, de sztárrá igazából a XX.  
században nőtte ki magát. Sokféle arca lett, sok mindenre használták. Azt szeretném,  
ha a versenyen túl a feladatok megoldása közben rájönnétek arra, hogy mennyire  
gazdag szelete ez a világ- és magyar irodalomnak. Jó szórakozást kívánok!

Végh-Alpár Noémi

1. feladat Töltsd ki a táblázatot értelemszerűen! Minden egyes jól kitöltött sor egy pontot ér! (10 pont)

Szerző neve	Leghíresebb műve	A szerző nemzetisége
1.	A csudálatos Mary	
2. Arthur Ransome		
3.	A róka és a holló	francia
4.	Tamás bátya kunyhója	amerikai
5. J. F. Cooper		
6. Tersánszky Józsi Jenő		magyar
7.	A boldog herceg	
8.	A padlásszoba kis hercegnője	
9. Sempé-Gosinny		francia
10.	Keménykalap és krumpliorr	

2. Schopenhauer azt írta egy helyen a gyermekkorról: „ az ártatlanság és a boldogság ideje, az élet paradicsoma, az elveszett éden, amelybe egész életünk során epekedve pillantunk vissza.” **Véleményed szerint miért lett ilyen fontos része az életünknek ill. ilyen fontos témája az irodalomnak ez a kultúratörténeti toposz? Miket szimbolizál még a gyermek(ség) a fent említetteken túl?** (5 pont)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....





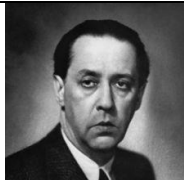

3. **Keresd meg, kitől és pontosan honnan származnak az alábbi idézetek!** (5 pont)

- „Amikor gyermek voltam, úgy szóltam, mint gyermek, úgy éreztem, mint gyermek, úgy gondolkoztam, mint gyermek; amikor pedig férfivá lettem, elhagytam a gyermeki dolgokat.”  
.....
- „Akarsz-e játszani mindent, mi élet,/ havas telet és hosszú-hosszú őszt,/ lehet-e némán téát inni véled / rubin-téát és sárga páragőzt?”  
.....
- „De szeretnék gazdag lenni, / Egyszer libasültet enni, /Jó ruhába járni kelni, / S öt forintért kuglert venni.” .....
- „A felelés rövid ideig tart. Fél szavakban beszélnek egymással, értik egymást, lassankint intim dialógus alakul ki a tanár és a jó tanuló közt: mi már nem is

értjük, ez az ő kettejük dolga, két rokonlélek, mely itt egyesül, a differenciál-  
egyenletek éteri légkörében.” .....

- „Dacból se fogtam föl soha / értelmét az anyai szónak. / Majd árva lettem,  
mostoha / s kiröhögtem az oktatómat.” .....

4. Az alábbi költők, írók képei mellé írd oda, hol születtek! Csak akkor ér  
teljes pontot, ha azt is odaírod, most mely ország területén vannak ezek a  
városok!(6 pont)

	Költő/író	Szülohelye, ország
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		

5. feladat A gyermekkor nem csupán jót jelent. (6 pont)

- Keress olyan irodalmi műveket a világ- és magyar irodalomból egyaránt,  
ahol rossz és nehéz gyermekorról van szó! A szerzőt és a mű címét is  
említsd, találj legalább öt alkotást!

.....  
.....

- .....
- .....
- .....
- **Mi a freudizmus és milyen jelentőséget tulajdonít ez az irányzat a gyermekeknek, a gyermekkornak? Véleményed szerint ez hogyan változtatta meg az irodalmi megjelenítését a gyermekeknek?**
- .....
- .....
- .....
- .....
- .....

6. feladat **Antoine de Saint-Exupery: A kis herceg** ([www.mek.oszk.hu](http://www.mek.oszk.hu))

Olvasd el vagy hallgasd meg hangoskönyv formájában A kis herceg című művet! Könyv 1943-ban jelent meg, azóta a világ 50 legolvasottabb könyvének egyike. Sok mindent ír róla a világháló, ám arra lennék kíváncsi, hogy a mű olvasása közben milyen jelentéssel bírnak az alábbi szimbolikus alakok? Kik ők? Mik ők? (5 pont)

- Lámpagyújtogató .....
- Iszákos .....
- Kígyó .....
- Róka .....
- Kis herceg .....

7. feladat **Melyik a két kedvenc szállóigéd A kis herceg c. műből? Fejtsd ki, miért?** Indoklásod fejtsd ki legalább 8 mondatban! (5 pont)

.....

.....

.....

.....

.....

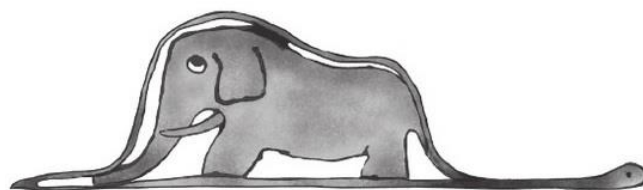
.....

.....

.....

.....

.....



8. feladat **Két verset találsz egymás mellett. Az egyiket felnőtt írta, a másikat gyerek. Melyiket ki és szerinted miért? Milyen vágyakat fejeznek ki ezek a versek?** (5 pont)

„Mikor a gyermek gyermek volt,  
Egyszer idegen ágyban ébredt,  
És ma is ezt teszi nap mint nap.  
Akkoriban oly sok ember tűnt szépnek,  
Most alig valaki, ha egy is van.  
Tisztán látta a Paradicsomot,  
Ma legfeljebb csak ködkép,  
Nem tudta felfogni a semmit,  
Ma pedig elborzasztja a Mindenség.”

„Gyerekeknek lenni azért rossz,  
Mert igazán sehová  
Nem tartozol.  
Persze nagyon klassz,

Hogy derék szüleid vannak  
És egészen túrhető testvéreid  
- ha vannak -  
mégis  
nincs semmi, amit magadnak választottál.  
Van egy klubunk,  
Sten neg én vagyunk a klub,  
De kettőhöz tartozni nem elég.  
Néha levelet írok magamnak,  
Egy régi bélyeget ragasztok rá,  
És bedobom a levélszekrényünkbe,  
Hogy a többiek azt higgyék,  
Van valakim, aki csak az enyém  
És akiről ők nem is tudnak.”

.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....

**9. feladat A gyermekek sokszor főszereplők is, illetve különleges képességekkel látják el őket az alkotók. Keress olyan műveket (min.3! ) és jelöld ki a szerepüket, melyekben gyermek születésére, eljövételére várnak az emberek! (4 pont)**

.....  
.....  
.....  
.....

**10. feladat Emlékszel a Légy jó mindhalálig című regényre? Nyilas Misi Nemecek mellett talán a legszerethetőbb figurája a gyermekekről szóló magyar irodalomnak. Miért nevezhető a mű profán passiónak? Mi történik vele, amiért ez ráillik a történetre? (4 pont)**

.....  
.....  
.....  
.....

**11. feladat A II. világháború után jelent meg J. D. Salinger Rozsban a fogó (régebbi fordításában Zabhegyező) című műve. Főhőse, Holden Caulfield egy**

**kamasz. Lázadása, álmai megoldást találnak egy zűrzavaros világra. Mire készül, miért szeretne ő „rozsban a fogó” lenni? Kiket szeretne megvédeni? Milyen botrányos utóhangja lett a műnek? (5 pont)**

.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....

Összes pontszám: 60 pont

Elért pontszám: .....